

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ประเทศไทยที่มุ่งเน้นการพัฒนาสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Green and Happiness Society)” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพคน ในด้านการพัฒนาการศึกษา เพื่อให้คนไทยทุกคนได้รับการพัฒนาทั้งร่างกาย จิตใจ ความรู้ ความสามารถ ทักษะการประกอบอาชีพ และมีความมั่นคงในการดำรงชีวิต ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อสร้างศักยภาพให้ตนเองที่จะนำไปสู่ความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชน และสังคมไทย และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) กำหนดไว้ในมาตรา 25 ระบุว่า “รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์กีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งเรียนรู้อื่นอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550) ตลอดจนนโยบายต่างๆ ที่รัฐบาลส่งเสริมการเรียนรู้อย่างบูรณาการในทุกระดับการศึกษาและในชุมชน เสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ในทุกภาคส่วนให้เกิดประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นเด็กเล็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ตลอดจนผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้มีการปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของคนไทยให้ก้าวสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ในทุกเวลาและทุกสถานที่ มีเจตนารมณ์และสาระที่ถือเป็นมิติใหม่ในวงการศึกษาไทยหลายอย่างที่สำคัญ คือ การเปิดทางสำหรับรูปแบบการศึกษาใหม่ๆ ตั้งแต่โรงเรียนในบ้าน ศูนย์การเรียนรู้ในวัด ในโรงเรียน ในสถานประกอบการ ซึ่งเป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่สอดคล้องกับแนวคิดความเท่าเทียมทั่วถึง และการมีส่วนร่วมของทุกคนในสังคม รวมทั้งการพัฒนาให้เกิดความหลากหลายของการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการด้านศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ไว้ในมาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลัก

1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชนทุกคน (Education for All) ไม่ว่าจะเป็นในระบบ นอกระบบ หรือตาม

2) ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมอธยาศัยร่วมในการจัดการศึกษา (All for Education) โดยส่งเสริมให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันสังคมอื่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยพัฒนาในสองประเด็นหลัก คือ สาระความรู้ที่บรรจุในหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้

และในมาตรา 25 “รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ”

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 4 ที่กล่าวว่า การศึกษา เป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม การถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การศึกษาตลอดชีวิต หมายถึง การศึกษาที่เกิดจากการผสมผสาน ระหว่างระบบการจัดการศึกษา 3 รูปแบบ ได้แก่ การศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาที่ยึดหลักการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน และให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ผลการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมาประสบปัญหาด้านคุณภาพผู้เรียน ครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ประสิทธิภาพการบริหารการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา จึงได้กำหนดหลักการและกรอบแนวคิดในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยระบบการศึกษาประกอบด้วย ครู หลักสูตร สถานศึกษา และกระบวนการสร้างและถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นระบบ ระบบการเรียนรู้ต้องเป็นระบบที่เอื้อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีนิสัยใฝ่เรียนรู้มีความสามารถคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา จากการประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ผ่านมาการศึกษาวิจัยทิศทางการศึกษาและปัจจัยทิศทางการศึกษาและปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาไทยในอนาคต ทั้งการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 รัฐบาลจึงกำหนดหลักการและกรอบแนวคิด วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง บนฐานของหลักการและแนวทางแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

แนวทางในการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552-2561) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ” เป็นการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้คนไทยทุกคนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยอย่างมีคุณภาพในทุกระดับ/ประเภทการศึกษา ภายในปี 2561 มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยเน้นเป้าหมายหลัก 3 ประการ คือ

- 1) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเรียนรู้ของคนไทย: พัฒนาผู้เรียน สถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อม หลักสูตรและเนื้อหา พัฒนาวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า สามารถดึงดูดคนเก่งดีและ มีน้ำใจมักมาเป็นครู คณาจารย์ได้อย่างยั่งยืน ภายใต้ระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

- 2) โอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้: เพิ่มโอกาสการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ เพื่อให้ประชาชนทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคทุกส่วนของสังคมในการบริหารจัดการและจัดสถานศึกษา: เพิ่มบทบาทของผู้ที่อยู่ภายนอกกระบวนการศึกษาด้วย ประเด็นหลักทั้งสามประการนี้จะส่งผลให้คนไทยยุคใหม่

- 3.1) สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการอ่าน และมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต
- 3.2) มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 3.3) มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม สามารถทำงานเป็นกลุ่ม
- 3.4) มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึกและความภูมิใจในความเป็นไทย ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รังเกียจการทุจริต และต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง และสามารถก้าวทันโลก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์การศึกษาสุพรรณบุรี ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลโคกโคเฒ่า อำเภอมะเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นศูนย์การศึกษาที่มีขนาดใหญ่มีศักยภาพสูงและมีความพร้อมในการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมีพันธกิจที่สำคัญประการหนึ่งคือการให้บริการด้านวิชาการและเป็นแหล่งความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ จากการประเมินสถานภาพการพัฒนาภายในตำบลที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (องค์การบริหารส่วนตำบลโคกโคเฒ่า, 2552, หน้า 17) พบว่า สิ่งที่ยังเป็นจุดอ่อนและอาจมีผลต่อการพัฒนาตำบลในอนาคต จะได้แก่ 1) ปัญหาระบบการบริหาร ซึ่งมีผลจากกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ มีการปรับปรุงแก้ไขตลอดเวลา ทำให้ขาดความชัดเจนในการดำเนินงาน และประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานน้อย 2) ปัญหาระบบข้อมูล ที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีความรู้ความชำนาญในการจัดเก็บข้อมูล 3) ปัญหาอัตราค่าจ้าง ที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลมีบุคลากรไม่เพียงพอและบุคลากรได้รับมอบหมายงานมากเกินไป 4) ปัญหาการเงิน/งบประมาณ ที่ยังไม่เพียงพอต่อการพัฒนา 5) ปัญหาศักยภาพของชุมชน ที่หลายกลุ่มในหมู่บ้านยังไม่เข้มแข็ง และ 6) ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ในการพัฒนาชุมชนตำบลโคกโคเฒ่า ท่ามกลางความจำกัดของทรัพยากรและต้นทุนที่จำเป็นอย่างอื่น ๆ เช่นที่กล่าวนี้ จำเป็นที่ทุกภาคส่วนรวมทั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตในฐานะที่เป็นแหล่งความรู้และให้บริการวิชาการในพื้นที่ จะต้องเข้ามาจับบทบาทร่วมกันพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน

จากผลการวิจัยในปีงบประมาณ 2554 เรื่อง รูปแบบการจัดการศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนของตำบลโคกโคเฒ่า โดยความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์สุพรรณบุรี กับชุมชนตำบลโคกโคเฒ่า พบว่า ชุมชนมีแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ในสภาพความพร้อมในการใช้ทำกิจกรรมต่างๆ ของทุกแหล่งอยู่ในระดับปานกลาง แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่ชัดเจน ขาดการส่งเสริมให้มีการใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นที่มีอยู่ ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งคือแหล่งการเรียนรู้ไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้เข้าร่วมทำกิจกรรมไปตามบทบาทที่มีอยู่ โดยที่ไม่ทราบว่าจะงานที่ทำเป็นกิจกรรมที่ประชาชนสามารถหาความรู้ได้ ไม่มีการบริหารจัดการแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำรงชีพตามวิถียังไม่เป็นไปเพื่อมุ่งให้เกิดการเรียนรู้ นอกจากนี้ ในการใช้ประโยชน์จากแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน พบว่า มีน้อยเมื่อเทียบสัดส่วนกับกิจกรรมที่จัด ประชาชนไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญของแหล่งการเรียนรู้ไม่มากนัก ขาดความชัดเจนจากหน่วยงานภาครัฐในระดับท้องถิ่นว่าควรจะใช้ประโยชน์จากแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนหรือไม่อย่างไร และไม่มีการบริหารจัดการ

ความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ทำให้ การใช้แหล่งการเรียนรู้ยังขาดความต่อเนื่อง ชุมชนมีความต้องการให้ ศูนย์การศึกษาสุพรรณบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตมีส่วนร่วมในการให้บริการวิชาการแก่ชุมชน ในรูปแบบของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน โดยเป็นศูนย์กลางจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สำหรับประชาชนในชุมชน เป็นสถานที่เสริมสร้างโอกาสในการเรียนรู้ ถ่ายทอด แลกเปลี่ยน ประสบการณ์วิทยาการ ตลอดจนภูมิปัญญาของชุมชน อีกทั้งยังเป็นแหล่งบริการชุมชนในการจัด กิจกรรมต่างๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ในวิถีชีวิตของ คนในชุมชน ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ก่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ และสามารถพึ่งตนเองได้ อย่างยั่งยืน คณะวิจัยจึงเห็นว่าการวิจัยครั้งนี้จะเป็นสานต่อในการสร้างให้ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเป็น แหล่งเรียนรู้ที่มีชีวิตชีวา เกิดเครือข่ายแหล่งการเรียนรู้ชุมชนที่มีการจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน เสริมสร้างชุมชนให้เกิดการเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต

คำถามการวิจัย

1. ชุมชนตำบลโคกโคเฒ่ามีแหล่งเรียนรู้ประเภทใดบ้าง มีการใช้แหล่งเรียนรู้อย่างไร มี เครือข่ายการเรียนรู้ของชุมชนหรือไม่ และมีกระบวนการจัดการความรู้ในบริบทของชุมชนเพื่อการ เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างไร
2. แนวทางที่เหมาะสมในการจัดการความรู้เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชนโดยใช้ เครือข่ายการเรียนรู้ของชุมชนควรดำเนินการอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

โครงการวิจัยเรื่อง แนวทางในการจัดการความรู้โดยใช้เครือข่ายแหล่งการเรียนรู้ชุมชนตำบล โคกโคเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ:

1. ศึกษาสภาพแหล่งเรียนรู้ชุมชน และเครือข่ายการเรียนรู้ของชุมชน ตำบลโคกโคเฒ่า เพื่อ การเรียนรู้ตลอดชีวิต
2. หาแนวทางในการจัดการความรู้เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชนโดยใช้เครือข่ายการ เรียนรู้ของชุมชน

ขอบเขตการวิจัย

โครงการวิจัยเรื่องนี้ใช้วิธีดำเนินการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาสภาพแหล่งเรียนรู้ เครือข่ายการเรียนรู้ และกระบวนการ เรียนรู้และการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชนโคกโคเฒ่า และใช้วิธีการวิจัยเชิง ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research, PAR) เพื่อหาแนวทางในการจัดการ ความรู้เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชน ประเด็นการวิจัยมีขอบเขตที่สำคัญ ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

- 1) สภาพแหล่งเรียนรู้ในชุมชนตำบลโคโคเฒ่า
- 2) เครือข่ายการเรียนรู้ของชุมชน
- 3) กระบวนการเรียนรู้และการศึกษาตามอัธยาศัยของชุมชน
- 4) แนวทางในการจัดการความรู้ในชุมชนเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. ขอบเขตประชากร

ประชากรสำหรับการวิจัยเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลโคโคเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 3,798 คน

3. ขอบเขตระยะเวลา

ระยะเวลาทำการวิจัย 12 เดือน (1 ตุลาคม 2555 – 30 กันยายน 2556)

คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

การจัดการความรู้ เป็นกระบวนการในการนำความรู้ที่มีอยู่หรือเรียนรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร โดยผ่านกระบวนการต่างๆ อย่างเป็นระบบ เช่น การสร้าง รวบรวม แลกเปลี่ยน และใช้ความรู้ เป็นต้น ทำให้ความรู้ที่ต้องการ สมฤทธิ์ผลตามวิสัยทัศน์ขององค์กร ความสำเร็จเกิดจากการผสมผสานการทำงานของตน กระบวนการ และเทคโนโลยีที่สอดคล้องกันจึงนำไปสู่ความสำเร็จตามที่มุ่งหวัง

การเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นมโนทัศน์ที่มีความจำเป็นสำหรับการพัฒนาทั้งในระดับบุคคล ระดับชุมชน ระดับประเทศชาติ และระดับโลก จึงพยายามผลักดันมโนทัศน์ให้เป็นจริงในทางปฏิบัติ เป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในแนวดิ่ง (Vertical Articulation) ตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยผู้ใหญ่เพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของแต่ละบุคคลและสังคม

แหล่งเรียนรู้ชุมชน เป็นสิ่งที่มีอยู่ในชุมชน สังคมรอบๆ ตัวเรา อาจเป็นบุคคล สถานที่ เป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิต อาจเป็นสิ่งที่ไม่อยู่ในธรรมชาติหรือเป็นสิ่งมนุษย์สร้างขึ้น เป็นแหล่งที่ให้ความรู้ทำให้คนในสังคมเกิดการเรียนรู้และเกิดประสบการณ์ในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

เครือข่ายการเรียนรู้ เป็นรูปแบบความสัมพันธ์ทางสังคมที่ไม่มีขอบเขต การเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกเครือข่ายอาจจะมองเห็นหรือมองไม่เห็นเป็นรูปธรรมก็ได้โดยมีเป้าหมายเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การถ่ายทอดหรือการแบ่งปันความรู้ระหว่างกลุ่มองค์กร มีการติดต่อสื่อสารและเครือข่ายความสัมพันธ์ในการสร้างความรู้ร่วมกัน เครือข่ายไม่มีโครงสร้างแน่นอนตายตัว อาจมีการออกแบบโครงสร้างขึ้นมาทำหน้าที่สานความสัมพันธ์ระหว่างคน กลุ่มองค์กรให้ต่อเนื่อง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ชุมชนมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต สามารถใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้
2. ใช้เป็นแนวทางในการจัดการความรู้เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับชุมชนอื่นๆ ขยายผลสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ในระดับประเทศในโอกาสต่อไป
3. ภาครัฐ เอกชน และชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน